

21.1.2025

Akavan ansiomerkkisääntö

1. Ansiomerkillä palkitseminen

Akavan ansiomerkkejä ovat

- 1) luottamustoimisille henkilöille myönnettävät ansiomerkit (ks. kohta 2) ja
- 2) Akava-yhteisön toimihenkilöille myönnettävät Akavan palvelusvuosimerkit (ks. kohta 3).

Akavan ansiomerkki voidaan myöntää tunnustuksena Akava ry:n hyväksi tehdystä ansiokkaasta työstä ja/tai Akavan päämääriä edistävästä toiminnasta.

2. Luottamustoimisten ansiomerkit

Luottamustoimisille haettavat Akavan ansiomerkit ovat

1	pronssinen ansiomerkki
2	pronssinen ansiomerkki hopeisin lehvin
3	hopeinen ansiomerkki
4	hopeinen ansiomerkki kultaisin lehvin ja
5	kultainen ansiomerkki.

Ansiomerkissä on kuvattuna klassinen joonialainen pylväs, jota kiertää laakeriseppäle.

2.1 Ehdotusten tekeminen ja ehdotusten käsittely

Ansiomerkkiä voidaan hakea Akava-yhteisön luottamustoimessa toimivalle tai toimineelle henkilölle ja erityisin perustein muille henkilöille. Akava-yhteisöllä tarkoitetaan Akava ry:tä, Akavan jäsenjärjestöjä ja Akavan neuvottelujärjestöjä JUKO, YTN sekä AKY – Akavalaiset yrittäjät.

Ehdotuksen Akavan ansiomerkin myöntämiseksi voi tehdä

- Akavan jäsenjärjestö
- Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
- Ylemmät Toimihenkilöt YTN ry
- AKY – Akavalaiset yrittäjät
- Akava ry
- Akavan opiskelijoiden valtuuskunta

Ehdotus tehdään sähköisellä ansiomerkkihakemuksella. Hakemukseen merkitään yhteystietojen lisäksi kaikki ne Akava-yhteisön luottamustehtävät, niiden kesto ja muut perustelut, joiden perusteella ansiomerkkiä ehdotetaan.

Ansiomerkkiehdotukset on toimitettava Akavan toimistoon 28.2. mennessä. Ehdotusten toimistokäsittely on maaliskuussa ja myöntämispäätökset tehdään mahdollisimman pian sen jälkeen.

21.1.2025

2.2 Ansiomerkkien myöntämisprosessi

Ansiomerkkien myöntämisen yleisenä edellytyksenä on ansiokas ja merkittävä toiminta Akava-yhteisössä Akavan päämäärien edistämiseksi. Toiminta arvioidaan ansiomerkkihakemuksella pisteytyksen avulla (pisteytysperusteet liitteessä 2).

Ansiomerkkejä myönnetään kerran vuodessa.

Ansiomerkeistä päätetään seuraavasti:

Akavan puheenjohtajisto päättää:

- pronssinen ansiomerkki
- pronssinen ansiomerkki hopeisin lehvin
- hopeinen ansiomerkki

Akavan hallitus päättää:

- hopeinen ansiomerkki kultaisin lehvin
- kultainen ansiomerkki

2.3 Myönnettyjen ansiomerkkien luovuttaminen ja niistä tiedottaminen

2.3.1 Ansiomerkkien luovutustilaisuuksien järjestäminen

Pronssinen ansiomerkki ja pronssinen ansiomerkki hopeisin lehvin luovutetaan hakijan järjestämässä tilaisuudessa. Mikäli useampi taho hakee ansiomerkkiä samalle henkilölle, nämä sopivat merkin luovuttamisesta keskenään.

Hopeinen ansiomerkki, hopeinen ansiomerkki kultaisin lehvin ja kultainen ansiomerkki luovutetaan Akavan päättämällä tavalla.

Ansiomerkin mukana luovutetaan kunniakirja.

2.3.2 Tiedottaminen myönnettyistä merkeistä

Akava tiedottaa myönnettyistä ansiomerkeistä mahdollisimman pian myöntämispäätöksen jälkeen ansiomerkkiehdotuksen tekijöille. Ansiomerkin jakotilaisuuden järjestäjä ilmoittaa merkistä merkinsaajalle ja lähettää kutsun jakotilaisuuteen.

Akava tiedottaa myönnettyistä ansiomerkeistä internetissä sivuillaan päätöksen jälkeen.

21.1.2025

3. Toimihenkilöiden palvelusvuosimerkit

Akava-yhteisössä työskenteleville toimihenkilöille voidaan myöntää seuraavia Akavan palvelusvuosimerkkejä

1. Pronssinen palvelusvuosimerkki	vähintään 10 vuoden palvelusta
2. Hopeinen palvelusvuosimerkki	vähintään 20 vuoden palvelusta
3. Kultainen palvelusvuosimerkki	vähintään 30 vuoden palvelusta
4. Kultainen palvelusvuosimerkki timantilla	vähintään 40 vuoden palvelusta

Liitteessä 3 on ohjeistus palvelusvuosimerkkien hakemisesta.

4. Ansiomerkkirekisteri

Ansiomerkkien ja palvelusvuosimerkkien saajista pidetään Akavan toimistossa rekisteriä, johon merkitään merkin saajan nimi, jäsenjärjestö ja merkin myöntämispäivä.

Ansiomerkkirekisterin luettelot myönnettyistä merkeistä ovat nähtävissä Akavan sisäisillä verkkosivuilla.

5. Ansiomerkin käyttö

Akavan ansiomerkin käytössä noudatetaan ansiomerkkien käyttöä koskevia yleisiä ohjeita. Ansiomerkki kiinnitetään takinkäänteeseen tai puvun rintamukseen vasemmalle puolelle.

Akavan ansiomerkkiä voi käyttää esim. Akavan tai sen jäsenjärjestöjen järjestämissä ja muissa työhön tai ammattiin liittyvissä juhlatilaisuuksissa sekä suku- ja perhejuhlissa.

Ansiomerkin käyttöä suositellaan erityisesti keskusjärjestön ja jäsenjärjestön juhlatilaisuuksissa ja tilaisuuksissa, joissa ansiomerkin käytöllä halutaan osoittaa kuulumista Akava-yhteisöön.

Palvelusvuosimerkkiä voi pitää samanaikaisesti ansiomerkin rinnalla.

Liite 1
Liite 2
Liite 3

Akavan ansiomerkkien myöntämisperusteet
Luottamustehtäväkohtaiset pisteytysperusteet
Toimihenkilöiden palvelusvuosimerkit

21.1.2025

Liite 1**Akavan ansiomerkkien myöntämisperusteet****Yleistä**

Yksityiskohtaiset, luottamustehtäväkohtaiset pisteytysperusteet merkkien myöntämiseksi ilmenevät Ansiomerkkisäännön liitteessä 2 Luottamustehtäväkohtaiset pisteytysperusteet.

Hakijan hyväksi voidaan laskea samanaikaisia luottamustehtäviä, mutta merkin saamiseksi on täytettävä lomakkeessa mainittu pistemäärä ja aktiivisessa toiminnassa mukanaolon vähimmäisvuosimäärä. Kuluva vuotta ei lasketa mukaan.

Kultaisen ansiomerkkin myöntäminen on rajattu siten, että kultainen ansiomerkki voi olla samanaikaisesti korkeintaan 30 henkilöllä.

Ylempi ansiomerkki voidaan myöntää alemman sijasta suoraan, mikäli myöntämisperusteet täyttyvät. Merkki voidaan myöntää ehdotettua alempana, elleivät myöntämisperusteet täyty ehdotetun merkin osalta ja jos ehdotuksen tekijä on siihen etukäteen lomakkeella olevalla merkinnällä suostunut.

Pronssinen ansiomerkki

Akavan pronssinen ansiomerkki voidaan myöntää Akavan puheenjohtajiston päätöksellä pisteytyslomakkeessa mainituissa luottamustehtävissä toimivalle tai toimineelle vähintään 12 pisteen ja vähintään 5 vuoden aktiivisen toiminnan perusteella. Ansiomerkki voidaan myöntää myös muille henkilöille ansiokkaasta ja merkittävästä toiminnasta Akava-yhteisön hyväksi järjestötoimikunnan harkinnan mukaan.

Pronssinen ansiomerkki hopeisin lehvin

Akavan ansiomerkki voidaan myöntää Akavan puheenjohtajiston päätöksellä pisteytyslomakkeessa mainituissa luottamustehtävissä toimivalle tai toimineelle vähintään 24 pisteen ja vähintään 8 vuoden aktiivisen toiminnan perusteella. Ansiomerkki voidaan myöntää myös muille henkilöille erityisen ansiokkaasta tai merkittävästä toiminnasta Akava-yhteisön hyväksi järjestötoimikunnan harkinnan mukaan.

Hopeinen ansiomerkki

Akavan hopeinen ansiomerkki voidaan myöntää Akavan puheenjohtajiston päätöksellä pisteytyslomakkeessa mainituissa luottamustehtävissä toimivalle tai toimineelle vähintään 36 pisteen ja 10 vuoden aktiivisen toiminnan perusteella. Ansiomerkki voidaan myöntää myös muille henkilöille erityisen ansiokkaasta tai merkittävästä toiminnasta Akava-yhteisön hyväksi puheenjohtajiston harkinnan mukaan.

21.1.2025

Hopeinen ansiomerkki kultaisin lehvin

Hopeinen ansiomerkki kultaisin lehvin voidaan myöntää Akavan hallituksen päätöksellä henkilölle, jolle on jo myönnetty hopeinen ansiomerkki ja joka on toiminut pitkäaikaisesti, tuloksellisesti ja erittäin merkittävällä tavalla Akavan tavoitteiden toteuttamiseksi Akava-yhteisössä tai muille henkilöille erityisen painavin perustein.

Kultainen ansiomerkki

Akavan kultainen ansiomerkki voidaan myöntää Akavan hallituksen päätöksellä Akavan puheenjohtajalle tai muille henkilöille erittäin painavin perustein hallituksen harkinnan mukaan.

21.1.2025

Liite 2

Luottamustehtäväkohtaiset pisteytysperusteet

Yksityiskohtaiset, luottamustehtäväkohtaiset pisteytysperusteet ansiomerkkien myöntämiselle on koottu alla olevaan taulukkoon.

	pist/ vuosi
Keskusjärjestötoiminta	
- Akavan hallituksen varapuheenjohtaja	5
- Akavan hallituksen varsinainen jäsen	4
- Akavan hallituksen varajäsen tai puhe- ja läsnäolo-oikeudella	2
- Akavan toimikunnan tai AOVAn puheenjohtaja, minkä?	3
- Akavan toimikunnan tai AOVAn varsinainen jäsen, minkä?	2
- Akavan aluetoimikunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja	3
- Akavan aluetoimikunnan muu jäsenyys tai muu Akavan alue-edustus, mikä?	2
- Akavan asiantuntijaverkoston jäsen, minkä?	0,5
- Akavan liittokokouksen varsinainen edustaja	0,5
- muu Akavan edustus, mikä?	0,5
Neuvottelujärjestötoiminta	
- Pääluottamusmies (JUKO, KTN). Luottamusmies, -henkilö, luottamusvaltuutettu (YTN)	3
- Luottamusmies (JUKO, KTN). Yhteyshenkilö (YTN)	2
- Työsuojeluvaltuutettu	1
- Hallituksen puheenjohtaja	5
- Hallituksen varapuheenjohtaja	3
- Hallituksen varsinainen jäsen	2
- Hallituksen varajäsen	1
- Neuvottelukunnan tai taustaryhmän puheenjohtaja	1
- Neuvottelukunnan tai taustaryhmän jäsen	0,5
- Muu luottamustoimi neuvottelujärjestössä, mikä?	0,5
Akavan järjestötoiminta	
- Akavan jäsenjärjestön hallituksen puheenjohtaja	3
- Akavan jäsenjärjestön hallituksen varapuheenjohtaja	2
- Akavan jäsenjärjestön valtuuston/edustajiston puheenjohtaja	2
- Akavan jäsenjärjestön hallituksen jäsen	1
- Akavan jäsenjärjestön hallituksen varajäsen	0,5
- Muu luottamustehtävä Akavan jäsenjärjestöissä, mikä?	0,5
- Luottamustehtävä Akavan jäsenjärjestön jäsenyhdistyksessä, mikä?	0,5

21.1.2025

Aktiivisen toiminnan kalenterivuodet lasketaan yhteen (vuodet yhteensä) siten, että kuluvaa vuotta ei lasketa mukaan. Esimerkiksi henkilöllä on toimintaa erilaisissa luottamustehtävissä vuosina 1995 - 2004 = 10 vuotta.

Akavan harkinnan mukaan voidaan myöntää enintään 10 pistettä ns. harkinnan varaisia pisteitä. Tällöin lisäperusteet on esitettävä ansiomerkkihakemuksella.

21.1.2025

Liite 3**Toimihenkilöiden palvelusvuosimerkit**

Osaava henkilökunta on tärkeä tekijä järjestön menestykselle. Hyvän työn voi palkita monella tavalla. Akavan palvelusvuosimerkkejä luovuttamalla järjestö voi osoittaa kiitollisuutensa osaavasta henkilöstöstään.

Akava-yhteisössä työskenteleville toimihenkilöille voidaan myöntää seuraavia Akavan palvelusvuosimerkkejä

1. Pronssinen palvelusvuosimerkki	vähintään 10 vuoden palvelusta
2. Hopeinen palvelusvuosimerkki	vähintään 20 vuoden palvelusta
3. Kultainen palvelusvuosimerkki	vähintään 30 vuoden palvelusta
4. Kultainen palvelusvuosimerkki timantilla	vähintään 40 vuoden palvelusta

Palvelusvuosiksi voidaan laskea koko Akava-yhteisössä työskennelty aika. Työskentelyn saman järjestön palveluksessa ei tarvitse olla yhtäjaksoista. Työsuhteen keston lasketaan myös sairausloma, perhevapaat, tilapäinen lomautus ja asevelvollisuuden suorittaminen. Sen sijaan pidempiaikaiset opinto-, vuorottelu- ja hoitovapaat ja työloma vähennetään palvelusvuosimerkkiin oikeuttavasta ajasta. Työsuhteen katsotaan jatkuvan keskeytyksettä, vaikka yhdistyksen muoto muuttuisi, esim. yhdistys fuusioitaisiin toiseen, kunhan merkin saaja jatkaa vanhana työntekijänä. Fuusiotilanteissa lasketaan työsuhteen keston mukaan toisen keskusjärjestön alaisten järjestöjen työsuhteesta enintään 15 vuotta.

Merkin voi tilata Akavan toimistosta vapaamuotoisella ilmoituksella hyvissä ajoin ennen luovutustilaisuutta sähköpostitse keskusjarjesto@akava.fi. Tilaukseen on merkittävä merkinsaajan nimi, jäsenjärjestö sekä luovutuspäivä. Merkki on maksullinen. Palvelusvuosimerkin mukana toimitetaan kunniakirja.

Merkin luovutuksesta vastaa työnantaja.

Akavan toimisto pitää rekisteriä merkinsaajista.

Palvelusvuosimerkin käyttö

Palvelusvuosimerkkiä käytetään työnantajan järjestämissä ja muissa työhön ja ammattiin liittyvissä juhlatilaisuuksissa, suku- ja perhejuhlissa, isänmaallisissa juhlatilaisuuksissa ja muissa tilaisuuksissa, joissa kunniamerkkejä yleensä käytetään.

Palvelusvuosimerkkijuhla (palvelusvuosimerkin luovutustilaisuus)

Palvelusvuosimerkkijuhlan ajankohdan voi valita järjestölle parhaiten sopivaksi – esim. merkkien luovutus tilinpäätösjuhlassa, vuosijuhlassa tai joulujuhlassa. Palvelusvuosimerkkijuhlan tavoitteena on kohottaa järjestön yhteishenkeä, korostaa henkilökunnan työn merkitystä ja kiittää merkin saajia henkilökohtaisesti.

21.1.2025

On suotavaa, että palvelusvuosimerkkijuhlassa on läsnä järjestön johto. Palvelusvuosimerkki luovutetaan kutsumalla merkin saajaa nimeltä, lukemalla kunniakirjan teksti, muistelemalla ehkä merkin saajan työhistorian kohokohtia ja kiinnittämällä merkki saajan rintaan.

Jos merkin saajia on paljon, luetaan samanlaisen merkin saajille kunniakirjan teksti kerran ja sen jälkeen kutsutaan merkin saajat nimeltä merkin kiinnitystä varten. Palvelusvuosimerkkien saajista vanhin voi pitää kiitospuheen merkin saajien puolesta. Tästä sovitaan mieluiten jo etukäteen.

Kaikkien aiemmin palvelusvuosimerkin saaneiden toivotaan kantavan merkkiään juhlassa. Hyvin valmistellusta palvelusvuosimerkkijuhlasta saattaa muodostua järjestön odotettu ja arvostettu traditio, joka kannattaa ikuistaa myös esim. henkilöstölehteen tai vuosijulkaisuun.

Ehdotus juhlan rungoksi:

- Tervetuloitotukset
- Katsaus kuluneeseen vuoteen / viime vuosiin / henkilöstön panokseen
- Henkilöstön merkityksestä järjestölle / merkittäviä tai hauskoja tapauksia tai muistoja
- Perustietoa palvelusvuosimerkeistä ja lyhyt tietopaketti merkin käytöstä
- Erityisesti merkin saajien kiittäminen, kunniakirjojen lukeminen ja merkkien kiinnitys
- Mahdolliset järjestön omat huomionosoitukset ja kukittaminen
- Merkinsaajien kiitospuhe
- Tarjoilua / ohjelmaa